

कामानुसार हुद्दा व हुद्दानुसार वेतनश्रेणी देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन,
सार्वजनिक बांधकाम विभाग,
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-११९९/९० भाग-४/सेवा-५,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- २९ सप्टेंबर, २००३

- पहावे :- १) शासन निर्णय, सा. बां.विभाग, क्रमांक संकीर्ण ११९६/२९२/सेवा-५,
दिनांक १०/१२/१९९७.
२) शासन परिपत्रक, सा. बां. विभाग, क्र. संकीर्ण-११९६/२९२/सेवा-५,
दिनांक २१/३/१९९८.

प्रस्तावना :-

पाटबंधारे विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग तसेच ग्रामविकास व जलसंधारण विभागांच्या अधिपत्याखाली असलेल्या क्षेत्रीय कार्यालयांच्या कामाच्या प्रमाणात वाढ होऊन सुद्धा या वाढीव कामाच्या तुलनेत कर्मचा-यांच्या संख्येत वाढ झाली नाही. नवीन विभाग व उप विभाग मंजूर केले गेले परंतु त्या प्रमाणात कर्मचारीवृंद मिळाला नाही. शासन निर्णय, वित्त विभाग क्रमांक बीजीटी-२५८६/सीआर-७/आरईएस-५, दिनांक २८/५/८६ नुसार नवीन पदे निर्माण करण्यास व रिक्त पदे भरण्यास बंदी घालण्यात आली होती. तसेच शासन निर्णय, वित्त विभाग क्र. संकीर्ण १०८८/१५/(२)/सेवा-१०, दिनांक ६/२/१९८९ नुसार रोजंदारी/कार्यव्ययी आस्थापनेवरील पदे निर्माण करण्यास बंदी घालण्यात आली होती. त्यामुळे वाहन चालक, गवंडी, सुतार, नळ कारागीर या सारख्या दैनंदिन आवश्यक कामाकरीता देखील कर्मचा-यांची पदे निर्माण करण्यात आली नाहीत. त्याचबरोबर नवीन नेमणूकांवर निर्बंध असल्यामुळे मजूर किंवा तत्सम पदावर नेमणूक करण्यात आलेल्या कर्मचा-यांकडून आवश्यकतेनुसार समकक्ष वा वरिष्ठ पदाची कामे करून घेतली गेली. अशा परिस्थितीमध्ये सदर कर्मचा-यांकडून, त्यांना नेमणूक दिलेल्या पदाएवजी, इतर वरिष्ठ पदांचे काम करून घेऊन सुद्धा मूळ नेमणूक दिलेल्या निम्न दर्जाच्या पदाचे वेतन त्यांना देण्यात आले आणि या परिस्थितीमुळे "कामानुसार हुद्दा व हुद्दानुसार वेतन" हा प्रश्न निर्माण झाला. कामगारांच्या विविध संघटनांकडून अशा कामगारांना "कामानुसार हुद्दा व हुद्दानुसार वेतन" देण्यात यावे या मागणीचा सातत्याने शासनाकडे पाठपुरावा करण्यात आला, म्हणून या मागणीच्या संदर्भात अभ्यास करून आवश्यक तो अहवाल सादर करण्यासाठी शासन निर्णय, सार्वजनिक बांधकाम विभाग क्रमांक संकीर्ण

११९६/२९२/सेवा-५, दिनांक १०/१२/१९९७ नुसार तत्कालीन मा. राज्यमंत्री (सा.वां.), श्री. शिवाजीराव नाईक यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती गठीत केली. त्या समितीत, अप्पर मुख्य सचिव, पाणीपुरवठा विभाग, प्रधान सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग आणि प्रधान सचिव (व्यय), वित्त विभाग यांचा किंवा त्यांचे प्रतिनिधी यांचा, त्याचप्रमाणे सचिव, ग्रामविकास विभाग, सचिव जलसंधारण विभाग, सचिव, पाटबंधारे विभाग आणि सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांचा समितीचे सदस्य म्हणून समावेश केला होता.

सदर समितीच्या शिफारशी व वेळोवेळी झालेल्या कामगार प्रतिनिधींच्या शासनास प्राप्त झालेल्या विनंतीचा साधक-बाधक विचार करून शासनाने आता मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेने पुढील निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :-

१. पाटबंधारे विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग तसेच ग्रामविकास व जलसंधारण विभागांतील रुपांतरीत अस्थायी आस्थापनेवर कार्यरत असलेल्या ज्या कर्मचा-यांकडून त्यांना नेमणूक दिलेल्या मूळ पदाऐवजी इतर पदाचे काम करून घेण्यात आलेले आहे आणि तसे काम करून घेताना त्यांना नेमणूक दिलेल्या मूळ पदाचेच वेतन देण्यात आलेले आहे अशा कर्मचा-यांची विभागवार संख्या खाली दर्शविल्याप्रमाणे आहे. या कर्मचाऱ्यांना पुढील अटीच्या अधीन राहून "कामानुसार हुद्दा व हद्दानुसार वेतन" देण्यात यावे:-

अ.क्र.	विभागाचे नांव	कर्मचा-यांची संख्या
१)	पाटबंधारे विभाग	१५७
२)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	३७१४
३)	ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग	३६२
	एकूण....	५०३३

अटी :-

अ) काललकर करारातील तरतुदीनुसार पाटबंधारे विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग

तसेच, ग्रामविकास विभागातील रूपांतरित अस्थायी आस्थापनेवर कार्यरत असलेल्या ज्या कर्मचाऱ्यांकडून दि.२८.५.१९८६ नंतर म्हणजेच नवीन पदे निर्माण करण्यास व रिक्त पदे भरण्यास बंदी घातल्याच्या दिनांकापासून व दि.३१.१२.१९९७ पूर्वी, त्यांना नेमणूक दिलेल्या मूळ पदाऐवजी इतर पदाचे काम करून घेण्यात आलेले आहे आणि तसे काम करून घेताना त्यांना, त्यांचे जे पद रूपांतरित अस्थायी आस्थापनेवर घेण्यात आले होते व त्याच पदाचे वेतन देण्यात आलेले आहे, अशा सर्व कर्मचाऱ्यांना कामानुसार हुद्दा व हुद्द्यानुसार वेतन देण्यात यावे.

ब) कामानुसार हुद्दा व हुद्द्यानुसार वेतनश्रेणीस पात्र कर्मचाऱ्यांनी वरिष्ठ पदाचे वेतन न घेता मूळ नेमणुकीच्या पदाव्यतिरिक्त अन्य वरिष्ठ वा तत्सम पदावर काम केले असले पाहिजे. मात्र, त्यांना कोणत्याही प्रकारची थकबाकी देता येणार नाही.

क) ज्या वरिष्ठ पदावर असे कर्मचारी काम करीत असतील त्या वरिष्ठ पदासाठी आवश्यक असलेली किमान शैक्षणिक अर्हता जर त्यांनी त्यावेळी संपादन केली नसेल तर अशा कर्मचाऱ्यांना (उदा.लिपिक, टंकलेखक इत्यादी) कामानुसार हुद्दा व हुद्द्यानुसार वेतन देण्याचा विचार केला जाऊ नये. मात्र वाहन चालक, सुतार, गवंडी, पंपचालक, तारतंत्री, रंगारी, जोडारी, नळ कारागीर, पात्रिकी, उडवाहन चालक, इंजिन चालक, माळी इत्यादी तसेच विद्युत विभागातील ज्या पदांकरिता तांत्रिक ज्ञान व कौशल्य आवश्यक असते अशा कर्मचाऱ्यांनी ते कौशल्य त्यावेळी संपादित केले असेल आणि त्यांना अशा कामाचा किमान तीन वर्षांचा अनुभव असेल, तसेच अशा कर्मचाऱ्यांचा सेवाअभिलेख समाधानकारक असेल तर त्या पदाकरीता आवश्यक असलेली शैक्षणिक अर्हता शिथिल करण्यात यावी.

ड) दिनांक १ जानेवारी १९९८ नंतर मूळ नियुक्तीपेक्षा इतर पदांवर काम करीत असलेल्या कर्मचाऱ्यांचा यासाठी विचार केला जाऊ नये.

इ) सदर कर्मचाऱ्यांना रूपांतरीत अस्थायी आस्थापनेवर घेताना ज्या पदावर त्यांना घ्यावयाचे आहे त्या कर्मचाऱ्यांची आवश्यकता आहे किंवा कसे, याबाबत जर मानके / मापदंडाप्रमाणे कर्मचाऱ्यांची आवश्यकता असेल तर त्याप्रमाणे क्षेत्रीय अधिकाऱ्यांनी सदर पदाचे पूर्ण वेळ काम आहे किंवा नाही, याची शहानिशा करून प्रमाणपत्र द्यावे. मानके / मापदंडानुसार सदर कर्मचारी अतिरिक्त

ठरत असल्यास तो निव्वहा / गमिमेंडल्याच्या अन्य ठिकाणी नेमावुकीस पात्र राहील व त्यांनी कुठल्याही कारणास्तव बदली नाकारली तर त्यांना दिलेला हुद्दा काढून घेण्यात येईल.

फ) कामानुसार हुद्दा व हुद्द्यानुसार वेतनश्रेणी दिल्यानंतर रोजंदारी / कार्यव्ययी आस्थापनेवरील कर्मचाऱ्यांची सेवाज्येष्ठता सूची विभागीय (डिव्हीजनल) स्तरावर ठेवली जात असल्यामुळे कामगार कपातीचा प्रश्न आल्यास कनिष्ठतम व्यक्तीपासून कर्मचारी कपात करण्यात यावी.

२. कामानुसार हुद्दा व हुद्द्यानुसार वेतन देण्याचे आदेश या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून लागू करण्यात यावेत. म्हणजेच कामानुसार हुद्दा दिल्यानंतर नवीन हुद्द्यानुसार संबंधित कर्मचाऱ्यांची, या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून वेतन निश्चिती करण्यात यावी. असे करताना असा कर्मचारी आदेशाच्या दिनांकाला पाचव्या आयोगाच्या वेतनश्रेणीनुसार त्याच्या मूळ नियुक्तीच्या रूपांतरीत अस्थायी आस्थापनेवरील पदावर जे वेतन घेत असेल तो टप्पा किंवा नंतरचा नजिकचा टप्पा त्याला ज्या वरिष्ठ नवीन पदाची वेतनश्रेणी द्यावयाची आहे त्या वेतनश्रेणीत असेल तर त्या टप्प्यावर त्याचे वेतन (त्याच्या हुद्द्यानुसार द्यावयाच्या वेतनश्रेणीत) निश्चित करावे. मात्र त्याला कोणत्याही प्रकारची थकबाकी देता येणार नाही.

३. कामानुसार हुद्दा व हुद्द्यानुसार वेतनश्रेणी द्यावयाचे कर्मचारी आदेशाच्या दिनांकाला कालबद्ध पदोन्नतीचा फायदा घेत असतील तर अशा कर्मचाऱ्यांचे बाबतीत निर्णयाच्या वरील परिच्छेद दोन मध्ये निर्धारित केल्याप्रमाणे वेतन निश्चिती करावी आणि अशी वेतननिश्चिती आणि कालबद्ध पदोन्नतीमुळे निश्चित केलेले वेतन यापैकी जे वेतन कमाल असेल ते वेतन त्यांना अदा करण्यात यावे.

४. कामानुसार हुद्दा देताना संबंधित कर्मचाऱ्याचे रूपांतरीत अस्थायी आस्थापनेवर घेतलेले मूळ पद व त्या पदाची वेतनश्रेणी यामध्ये तदनुषंगिक बदल करण्यात यावेत. वरिष्ठ वा तत्सम पदाचा हुद्दा व वेतनश्रेणी मिळाल्यानंतर ही पदे नियमित संवर्गात न येता रूपांतरीत अस्थायी आस्थापनेवरच राहतील. अर्थातच, यानंतर संबंधितांचे मूळ पद आपोआप नष्ट होईल. देण्यात आलेल्या वरिष्ठ वा तत्सम पदावरील कर्मचारी सेवानिवृत्त/स्वेच्छानिवृत्त झाल्यास, तसेच मुदतपूर्व सेवानिवृत्त केल्यास, राजीनामा दिल्यास तसेच अशा कर्मचाऱ्यास विभागीय चौकशीअंती सक्तीने सेवानिवृत्त करणे, सेवेतून काढून टाकणे/किंवा बळतर्फीची शिक्षा दिल्यास ते रूपांतरीत अस्थायी आस्थापनेवरील वरिष्ठ वा तत्सम पदही आपोआप नष्ट होईल.

५. यावर होणारा खर्च संबंधित कार्यनाच्यांचा वेतनावरील खर्च ज्या लेखाशिर्षाखाली खर्च टाकला जातो त्या लेखाशिर्षाखाली मंजूर असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.

६. कामानुसार हुद्दा व हुद्दानुसार नेतनशेणी देण्याचा प्रस्ताव या शासन निर्णयातील सर्व अटींच्या अधीन राहून गाना करणाने अधिकार विभागापुढांना देण्यात येत आहेत. त्यांना प्रदान केलेल्या अधिकारांना त्यांनी काटेकोरपणे वापर न केल्यास, त्याची जबाबदारी त्यांच्यावर राहील आणि अधिकारांना चुकीने वापर केल्यामुळे शासनास सोसाव्या लागणाऱ्या हानीची संपूर्ण रक्कम त्यांच्याकडून वसूल करून त्यांनीवरुद्ध शिस्तपंग कारवाई केली जाईल.

७. प्रस्तुत आदेश पाटबंधारे विभाग, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, सामान्य प्रशासन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. १५५१/१२, दि. १५/९/२००३ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र ४१४/व्यय-११, दि. २२/९/२००३ अन्वये मिळालेल्या सहमतीने काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

२३/९/२००३
(संध्या सु. कुलकर्णी)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत.

- मा. राज्यपाल यांचे सचिव,
- मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव/खाजगी सचिव,
- मा. उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव/खाजगी सचिव,
- मा. मंत्री(सा.बा.) (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)
- मा. मंत्री(सा.बा.) (सार्वजनिक उपक्रम),
- मा. मंत्री(पाटबंधारे) (कृष्णा खोरे व कोकण पाटबंधारे महामंडळे वगळून),
- मा. मंत्री(पाटबंधारे) (कृष्णा खोरे व कोकण पाटबंधारे महामंडळ),
- मा. मंत्री (ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग),
- मा. राज्यमंत्री (सा.बा.) (सार्वजनिक उपक्रम वगळून),
- मा. राज्यमंत्री (सा.बा.) (सार्वजनिक उपक्रम),
- मा. राज्यमंत्री (पाटबंधारे) (कृष्णा खोरे व कोकण पाटबंधारे महामंडळे वगळून),

६९

मा. राज्यामंत्री (पाटबंधारे) (कृष्ण खोरे व कोरुण पाटबंधारे महामंडळ),
मा. राज्यमंत्री (ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग)
इतर सर्व मा. मंत्री

इतर सर्व मा. राज्यामंत्री

मा. मुख्य सचिव

मा. प्रधान सचिव(वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

मा.प्रधान सचिव (सेवा), सा.प्र.विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा.प्रधान सचिव, विधी व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, (पाटबंधारे), पाटबंधारे विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, (लाभक्षेत्र विकास), पाटबंधारे विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

सचिव, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

*प्रबंधक, नूळ न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.

*प्रबंधक, अपिल न्याय शाखा, उच्च न्यायालय, मुंबई.

*निबंधक, लोकआयुक्त व उपलोकआयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई.

*सचिव, महाराष्ट्र विधानसभा, सचिवालय, मुंबई.

*सचिव, महाराष्ट्र विधानपरिषद, सचिवालय, मुंबई.

नहासंचालक, नाहिती व जनसंपर्क नहासंचालनालय, मंत्रालय, मुंबई (पोन)

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

महालेखापाल, महाराष्ट्र लेखा व अनुज्ञेयता, मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल, महाराष्ट्र लेखा परिक्षा, मुंबई/नागपूर.

सर्व मुख्य अभियंते/अधीक्षक अभियंते/कार्यकारी अभियंते (विद्युतसह), सा. बां. वि.

संचालक, उद्याने व उपवने, मुंबई.

सर्व विभागीय आयुक्त,

सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,

निवट नक्सी सेवा-५ कार्यासन, सा.बां.वि. मंत्रालय, मुंबई.

कार्यासन (प्रशा-३) सा.बां.विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

कार्यासन लेखापरिक्षा, सा. बां. विभाग, मंत्रालय, मुंबई, (सारसंग्रहासाठी)

*पत्राने